

Ανο Νομική Υπηρεσία Δ.Π.Θράκης

ΘΕΜΑ: Αποστολή γυμνασίου

Να γίνει υποψηφίους του Προσφω
του Υμνίου, Καδύμνη κ. Κουκουρδύ

Cardinal 4 68156)

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΡΗΣ	ΧΡΕΔΩΝ
ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ. : A 9203	
ΗΜΕΡΑ- ΜΗΝΙΑ : 22 ΔΕΚ. 2010	

Ναλ. Υπερσίου

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Δ.Π.Ε.Ρ.Α.Κ.Α.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Με αρ. πρωτ. 748/1.11.2010 εγγράφου (εφεξής «το Έγγραφο») του Προέδρου του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών («το Τμήμα») της Πολυτεχνικής Σχολής εκτίθεται ότι την Τρίτη 26.10.2010 κλήθηκαν τα μέλη του Δ.Σ. του Τμήματος προκειμένου να παραστούν στην πρώτη συνεδρίαση του οργάνου για το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 και ότι κατά την διάρκεια του ελέγχου για τη διαπίστωση της απαρτίας αυτού τέθηκαν τα εξής δύο ζητήματα:

1. Κατά τον έλεγχο απαρτίας δήλωσε «παρών» μέλος ΔΕΠ (εκλεγμένος από τον Τομέα του ως αναπληρωτής διευθυντής), το οποίο παρευρισκόταν λόγω απουσίας του Διευθυντή του Τομέα του. Δύο παριστάμενοι Διευθυντές άλλων Τομέων έθεσαν θέμα μη νόμιμης σύνθεσης του οργάνου, ισχυριζόμενοι ότι οι Τομείς δεν πρέπει να εκλέγουν αναπληρωτές Διευθυντές και ότι όσοι Τομείς εξέλεξαν αναπληρωτή Διευθυντή δεν μπορούν να συμμετέχουν νομίμως στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. του Τμήματος, όταν ο Διευθυντής του Τομέα τους απουσιάζει. Ετέθη λοιπόν το ερώτημα εάν μπορούν οι Τομείς να εκλέγουν αναπληρωτές Διευθυντές, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα / υποχρέωση να αναπληρώνουν τους Διευθυντές των Τομέων τους, όταν οι τελευταίοι απουσιάζουν.

Από τη νομοθεσία των Α.Ε.Ι. συνάγεται ότι, όπου ο νομοθέτης θέλησε να ορίζεται αναπληρωματικό όργανο του κύριου οργάνου, το προέβλεψε ειδικώς. Έτσι π.χ. προέβλεψε θέση αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος (άρθρ. 4 § 3 ν. 2083/1992), θέσεις αντιπρυτάνεων (άρθρ. 2 ν. 2083/1992), θέσεις αναπληρωτών εκπροσώπων των φοιτητών στη Γ.Σ. του Τμήματος και στα άλλα συλλογικά όργανα (άρθρ. 2 § 3 ν. 1268/1982, όπως ισχύει σήμερα), δεν προέβλεψε όμως π.χ. θέση αναπληρωτή Κοσμήτορα (άρθρ. 10 ν. 1268/1982). Όσον αφορά ειδικώς τη θέση διευθυντή Τομέα, στην οικεία διάταξη του άρθρ. 2 περ. β' ν. 1268/1982 προέβλεψε ότι «η Γ.Σ. Τομέα: ι) Εκλέγει το Διευθυντή του Τομέα» χωρίς να προβλέπει ότι εκλέγει και αναπληρωτή του, ενώ σύμφωνα με το άρθρ. 2 § 4 του ίδιου νόμου προέβλεψε εξαιρετικώς ότι όταν σε ένα Τομέα συντρέχουν οι θετικές και αρνητικές προϋποθέσεις σχηματισμού υποτομέων, τότε και μόνον τότε «σε κάθε υποτομέα εκλέγεται από τα μέλη του αναπληρωτής του διευθυντή, ο οποίος τον αναπληρώνει όταν αυτός απουσιάζει ή καλύπτεται».

Συνεπώς, από τον συνδυασμό των ανωτέρω γενικών αρχών και ειδικών διατάξεων της νομοθεσίας προκύπτει ότι δεν προβλέπεται θέση και επομένως εκλογή αναπληρωτή διευθυντή Τομέα, όταν πρόκειται για Τομέα στον οποίο δεν έχουν σχηματιστεί υποτομείς. Αναπληρωτής Διευθυντής, ο οποίος αναπληρώνει τον Διευθυντή, όταν αυτός απουσιάζει ή καλύπτεται, εκλέγεται νομίμως μόνο εφόσον σε ένα Τομέα έχουν σχηματιστεί υποτομείς.

Στην προκείμενη περίπτωση, εφόσον ο Τομέας δεν έχει υποτομείς, η εκλογή και η ανάθεση καθηκόντων αναπλήρωσης του Διευθυντή σε «αναπληρωτή διευθυντή» είναι μη νόμιμη.

Δυνάμει του άρθρ. 4 § 2 ν. 2083/1992 «Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο και τον αναπληρωτή πρόεδρο του τμήματος, τους διευθυντές των τομέων, δύο προπτυχιακούς και έναν εκπρόσωπο των μεταπτυχιακών φοιτητών και Ε.Μ.Υ. Όταν

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΡΗΣ
Δ.Π.Ε.Ρ.Α.Κ.Α.
22 ΔΕΚ. 2010
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Δ.Π.Ε.Ρ.Α.Κ.Α.

συζητούνται θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του κλάδου τους συμμετέχει, ανάλογα με το συζητούμενο θέμα, ένας εκπρόσωπος του Ε.Ε.Π. ή του Ε.Δ.Τ.Π. ή των βοηθών - επιμελητών - επιστημονικών συνεργατών». Από την διάταξη αυτή συνάγεται ότι η συμμετοχή στη θέση του Διευθυντή Τομέα, τρίτου μέλους Δ.Ε.Π. που δεν έχει το κατά το νόμο λειτουργικό δικαίωμα να αναπληρώνει τον απουσιάζοντα ή κωλυόμενο Διευθυντή Τομέα είναι μη νόμιμη και συνεπώς η συμμετοχή του δημιουργεί ζήτημα μη νόμιμης συγκρότησης του Δ.Σ. του Τμήματος. Και μπορεί μεν να προβλέπεται από το νόμο (άρθρ. 13 § 4 ν.2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας») ότι «η τυχόν κατά παράνομο τρόπο κτήση της ιδιότητας υπό την οποία κάποιος ορίζεται μέλος συλλογικού οργάνου, δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της συγκρότησης του οργάνου», όμως η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση. Τούτο διότι το εν λόγω τρίτο μέλος ΔΕΠ δεν απέκτησε παρανόμως την ιδιότητα του Διευθυντή Τομέα (που προβλέπεται ως νόμιμο μέλος του Δ.Σ. του Τμήματος), αλλά μιας ιδιότητας, του «αναπληρωτή διευθυντή» Τομέα, που δεν προβλέπεται καν ότι μπορεί να αποτελεί μέλος του Δ.Σ. του Τμήματος ή ότι μπορεί να αναπληρώνει τον Διευθυντή Τομέα στα καθήκοντά του.

Συνεπώς, οι Τομείς της Πολυτεχνικής Σχολής που δεν έχουν σχηματίσει υποτομείς, δεν μπορούν να εκλέγουν αναπληρωτή διευθυντή, η δε τυχόν συμμετοχή εκλεγμένου τέτοιου συνιστά μη νόμιμη συγκρότηση του Δ.Σ. του Τμήματος με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το κύρος των μελλοντικών πράξεών του.

2. Για τη συγκρότηση του Δ.Σ. του Τμήματος για το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 το Τμήμα ζήτησε από το Σύλλογο Φοιτητών του Τμήματος να ορίσει τους εκπροσώπους του, πράγμα που ο ως άνω Σύλλογος έπραξε. Παράλληλα, όμως, και ο Ενιαίος Σύλλογος Φοιτητών της Πολυτεχνικής Σχολής, χωρίς να του έχει ζητηθεί, γνώρισε στο Τμήμα εγγράφως εκπροσώπους του και ισχυρίστηκε ότι, επειδή στο Σύλλογο Φοιτητών του Τμήματος δεν εκπροσωπούνται όλες οι παρατάξεις, δεν αποδέχεται (ο Ενιαίος Σύλλογος Φοιτητών της Πολυτεχνικής Σχολής) τους υποδειχθέντες από τον Σύλλογο Φοιτητών του Τμήματος φοιτητές ως νόμιμους εκπροσώπους των φοιτητών. Τέθηκε λοιπόν το ερώτημα από ποιο Σύλλογο Φοιτητών θα πρέπει να ορίζονται οι νόμιμοι εκπρόσωποι των φοιτητών, ώστε να μην θίγεται η νόμιμη συγκρότηση του Δ.Σ. του Τμήματος.

Σύμφωνα με το άρθρ. 2 § 3 ν. 1268/1982 όπως ισχύει σήμερα "η ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών στα πανεπιστημιακά όργανα γίνεται για ετήσια θητεία και μόνο από το νόμιμο φοιτητικό σύλλογο κάθε τμήματος, ο οποίος οφείλει να έχει συγκροτηθεί ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Μέλη του φοιτητικού συλλόγου μπορούν να είναι όλοι οι φοιτητές του Τμήματος, εκτός από εκείνους που έχουν νομίμως διαγραφεί. Η εκλογή των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του συλλόγου από τους φοιτητές του Τμήματος και με βάση τον αριθμό των ψήφων που συγκέντρωσε κάθε ψηφοδέλτιο, ο καθορισμός από το Δ.Σ. των τακτικών και αναπληρωματικών εκπροσώπων των φοιτητών στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος,

καθώς και στα άλλα πανεπιστημιακά όργανα, διενεργείται με το σύστημα της απλής αναλογικής. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών και οι αναπληρωτές τους ορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του νόμιμου φοιτητικού συλλόγου του κάθε Τμήματος, η οποία διαβιβάζεται στον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος και ισχύει για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος της διενέργειας της εκλογής. Τροποποίηση ή συμπλήρωση του διαβιβασθέντος καταλόγου των εκπροσώπων των φοιτητών και των αναπληρωτών τους δεν επιτρέπεται, εκτός των περιπτώσεων απώλειας της φοιτητικής ιδιότητας καθ' οιονδήποτε τρόπο."

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρ. 48 § 2 ΠΔ 160/2008 «Προκειμένου να καθοριστούν από το Δ.Σ. του νόμιμου φοιτητικού συλλόγου του οικείου Τμήματος οι εκπρόσωποι των φοιτητών ή σπουδαστών στη Γ.Σ. του Τμήματος, καθώς και στα άλλα συλλογικά όργανα με το σύστημα της απλής αναλογικής, λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των ψήφων που έλαβε κάθε παράταξη στις τελευταίες φοιτητικές εκλογές και η παράταξη, στην οποία ανήκει κάθε εκπρόσωπος».

Τέλος σύμφωνα με το άρθρ. 48 § 1. περ. α' «Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, όπου προβλέπεται υπόδειξη ή εκλογή εκπροσώπου ή εκπροσώπων κατηγορίας μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε συλλογικό όργανο, η υπόδειξη ή εκλογή γίνεται με ευθύνη του οικείου συνδικαλιστικού φορέα, που καλύπτει τα μέλη της κατηγορίας αυτής (...)».

Συνεπώς, από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι :

(α) οι εκπρόσωποι των φοιτητών στα πανεπιστημιακά όργανα (και επομένως και στο Δ.Σ. του Τμήματος) ορίζονται μόνο από το νόμιμο φοιτητικό σύλλογο κάθε Τμήματος, ο οποίος, για να είναι νόμιμος, οφείλει να έχει συγκροτηθεί ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Δεν ορίζονται οι ως άνω εκπρόσωποι από άλλο φοιτητικό σύλλογο οποιασδήποτε άλλης εκπαιδευτικής μονάδας, όπως π.χ. της Σχολής. Έτσι, εν προκειμένω, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών επιλέγονται από τον νόμιμο Φοιτητικό Σύλλογο του Τμήματος και όχι από τον «Ενιαίο Σύλλογο της Πολυτεχνικής Σχολής», καθώς αυτός ο τελευταίος δεν αποτελεί τον κατά νόμο φοιτητικό σύλλογο του Τμήματος.

(β) Οι εκπρόσωποι των φοιτητών και οι αναπληρωτές τους ορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του νόμιμου φοιτητικού συλλόγου του Τμήματος, η οποία διαβιβάζεται στον Πρόεδρο του Τμήματος και ισχύει για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος της διενέργειας της εκλογής. Τροποποίηση ή συμπλήρωση του διαβιβασθέντος καταλόγου των εκπροσώπων των φοιτητών και των αναπληρωτών τους δεν επιτρέπεται. Στο μέτρο λοιπόν που ενδεχομένως το αίτημα του «Ενιαίου Συλλόγου της Πολυτεχνικής Σχολής» υπολαμβάνεται ως προσπάθεια τέτοιας τροποποίησης, η ενέργειά του ως άνω Συλλόγου δεν είναι νόμιμη, το δε Τμήμα οφείλει να αγνοήσει το όποιο αίτημα του «Ενιαίου Συλλόγου της Πολυτεχνικής Σχολής».

(γ) Η υπόδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών στα πανεπιστημιακά συλλογικά όργανα γίνεται με ευθύνη του νόμιμου Φοιτητικού Συλλόγου του Τμήματος και κανενός άλλου οργάνου ή συλλόγου.

(δ) Ο νόμος δεν προβλέπει ούτε κάποια διαδικασία ούτε κάποια αρμοδιότητα του Τμήματος να ελέγχει τα αποτελέσματα των αρχαιρεσιών του νόμιμου Φοιτητικού Συλλόγου του Τμήματος, ούτε τα της νόμιμης εκπροσώπησής του σε αυτό όλων των φοιτητικών παρατάξεων. Ο έλεγχος αυτός αποτελεί κυρίαρχο καθήκον των φοιτητών του Τμήματος και δη του Δ.Σ. του νόμιμου φοιτητικού συλλόγου του Τμήματος, το οποίο (Δ.Σ.) μόνο αυτό, κατ' εφαρμογή της απλής αναλογικής, ορίζει τους εκπροσώπους των φοιτητών στα πανεπιστημιακά συλλογικά όργανα. Ένας παρά το νόμο έλεγχος εκ μέρους του Τμήματος της διαδικασίας ανάδειξης (στο πλαίσιο του νόμιμου Φοιτητικού Συλλόγου) του Τμήματος) των εκπροσώπων των φοιτητών, θα συνιστούσε ευθεία απαγορευμένη επέμβαση στη συνδικαλιστική ελευθερία των φοιτητών (άρθρ. 12 και 16 § 5 εδ. δ' Σ), χωρίς ειδικό νομοθετικό έρεισμα, καθώς σύμφωνα με το άρθρ. 22 § 1 ν. 3549/2007, το Τμήμα οφείλει να διευκολύνει απλώς (και όχι να ελέγχει ή να επιβλέπει) τη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργάνων των φοιτητών.

Συνεπώς, το Τμήμα θα κάνει δεκτούς τους εκπροσώπους του νόμιμου φοιτητικού συλλόγου του Τμήματος κατά την ως άνω προβλεπόμενη διαδικασία, οι δε ισχυρισμοί του «Ενιαίου Συλλόγου της Πολυτεχνικής Σχολής» είναι νομικώς αδιάφοροι ως προς την συμμετοχή των φοιτητών στο Δ.Σ. του Τμήματος.

Κομοτηνή, 19.11.2010

Ο γνωμοδοτών

Βασίλειος Α. Χατζηϊωάννου

Λέκτορας Νομικής Σχολής Δ.Π.Θ.
